

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

5 december 2002

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003

VERSLAG

**namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie
uitgebracht door de heer Eloi Glorieux**

**(Hoofdstuk IX – Energie; Hoofdstuk X – Domein van de wegen, de waterwegen en
hun aanhorigheden, zeewering en de dijken ; Hoofdstuk XI – Dienst met afzonderlijk beheer
Vloot en Hoofdstuk XVIII – Slotbepalingen)**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Wivina Demeester-De Meyer.

Vaste leden :

de heren Ludwig Caluwé, Carl Decaluwe, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heer Jan Verfaillie ;

de heren Marc Cordeel, André Denys, Koen Helsen, Patrick Lachaert ;

de heren Jean Geraerts, Pieter Huybrechts, Frans Wymeersch;

mevrouw Hilde Claes, de heer Robert Voorhamme ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heren Jos De Meyer, Freddy Sarens, Eddy Schuermans, Paul Van Malderen ;

mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Didier Ramoudt, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen ;

mevrouw Marleen Van den Eynde, de heren Roland Van Goethem, Luk Van Nieuwenhuysen

de heren Jacky Maes, Bruno Tobback ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Loones.

Zie :

1438 (2002-2003)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof
- Nrs. 3 tot 7 : Amendementen
- Nr. 8 : Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
- Nr. 9 : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid
- Nr.10 : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr.11 : Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
- Nr.12 : Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme
- Nr.13 : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
- Nr. 14 : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie heeft de haar toegewezen bepalingen van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003 behandeld op 19, 21 en 26 november 2002.

Na een toelichting door de minister volgde in het kader van de artikelsgewijze bespreking een discussie tussen de leden van de commissie en de minister. Deze besprekingen werden gegroepeerd in het eerste gedeelte van dit verslag. Het tweede gedeelte bevat de stemmingen.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER STEVE STEVAERT, MINISTER VICE-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN EN ENERGIE

HOOFDSTUK IX

Energie

De voorgestelde wijzigingen in het Elektriciteitsdecreet vinden hun oorsprong enerzijds in een advies van de Raad van State dat de bevoegdheidsverdeling inzake hernieuwbare energie verduidelijkt, en anderzijds in het onvoldoende op gang komen van een markt voor groenestroomcertificaten.

De Raad van State oordeelde dat het aan de gewesten toekomt om certificatenquota op te leggen voor elektriciteitsleveringen via zowel het distributienet als het transmissienet, ook al behoort dit transmissienet in se tot de federale bevoegdheid.

Daarom wordt voorgesteld de certificatenquota ook toe te passen voor de leveringen via het transmissienet.

De lange termijn doelstelling van de Vlaamse regering om tegen 2010 5% van de geleverde elektriciteit te betrekken uit hernieuwbare energiebronnen, zal daardoor gelden op alle elektriciteitsleveringen in Vlaanderen.

Het Elektriciteitsdecreet wordt ook gewijzigd zodat certificaten voor offshore-windparken toegekend worden door de federale overheid, in overeenstemming met het advies van de Raad van State.

Anderzijds blijkt uit het aantal toegekende certificaten sinds 1 januari 2002 en de prognoses omtrent de verdere groei van de groenestroomproductie in Vlaanderen, dat het op korte termijn niet mogelijk is om aan de certificatenquota te voldoen.

Het probleem situeert zich voor een belangrijk deel bij de momenteel te lage beschikbaarheid van inplantingsplaatsen voor hernieuwbare energieinstallaties. De consultatie-, onderzoeks- en administratieve procedures zijn zeer tijdrovend. Dit blijkt bijvoorbeeld zeer sterk uit de vergunningsaanvragen voor windenergie op land en op zee.

Ook de eisen vanuit leefmilieu, de burger- en militaire luchtvaart die slechts sinds kort duidelijk worden, veroorzaakten talrijke vertragingen of vergunningsweigeringen op plaatsen waarvan oorspronkelijk gedacht werd dat ze zeer geschikt waren. Daardoor moeten nieuwe locaties gezocht worden en vergunningen aangevraagd worden, waardoor tijd verloren gaat.

Ook op het vlak van biomassa en meer specifiek mestverwerking, werden talrijke projecten opgestart, die dezelfde problemen ondervinden en waarbij de vergunningsprocedure veel tijd vraagt.

Het zou niet van behoorlijk bestuur getuigen wanneer de overheid certificatenquota oplegt, en vervolgens onvoldoende tijdig vergunningen kan afleveren.

Inmiddels zijn een groot aantal initiatieven genomen om hieraan gedeeltelijk tegemoet te komen, door onder meer het opmaken van een omzendbrief voor de inplanting van windturbines, de opmaak van een windplan Vlaanderen en een inpassbaarheidsstudie voor West-Vlaanderen. Zeer recent werden ook concessies toegekend voor een totaal van 48 megawatt aan windturbines op overheidsterreinen langs snelwegen. De havenbedrijven van Gent en Antwerpen startten een aantal groot-schalige windenergieprojecten op voor enkele tientallen megawatt.

Vanuit ruimtelijke ordening werden ruimtelijke uitvoeringsplannen opgemaakt voor de inplanting van 35 megawatt aan windturbines. Om de doelstellingen de volgende jaren te respecteren, dient deze inspanning echter verdergezet te worden door bijvoorbeeld de meer grootschalige opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen voor windturbines.

Gezien de inspanningen die geleverd zijn om projecten uit te werken en voor te stellen, is het niet gerechtvaardigd om de elektriciteitsleveranciers

hoge geldboetes te laten betalen voor de achterstand op het vlak van vergunningverlening. Er is steeds duidelijk gezegd dat het certificatsysteem geen heffingsysteem is om inkomsten voor de overheid te genereren.

De certificandoelstellingen dienen een sterke stok achter de deur te blijven, vandaar dat de voorgestelde doelstellingen nog altijd minstens 20% boven de verwachte groenestroomproductie blijven. De economische impuls voor groenestroomproductie blijft daardoor bestaan. Er moet echter een verdere inspanning geleverd worden om ook de andere drempels voor groenestroomproductie weg te nemen.

In de tweede plaats is het ook van belang dat de toegekende certificaten niet gebruikt worden voor speculatie, maar dat een echte marktwerking gecreëerd wordt. Om voldoende certificaten op de markt te brengen, wordt daarom ook een beperking van de geldigheidsduur van certificaten voorzien, zodat deze sneller in omloop moeten gebracht worden.

In elk geval blijft de minister ervan overtuigd dat op iets langere termijn de doelstellingen inzake hernieuwbare energie ambitieus en haalbaar blijven.

HOOFDSTUK X

Domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, zeewering en de dijken

Artikel 30 brengt een aanvullende vrijstelling in naast deze die bij de begrotingscontrole 2002 werd aangebracht aan het bestaande artikel 43 van het programmadecreet bij de begroting 1993 in verband met de vrijstellingen van retributies voor het privaat gebruik van het publiek domein.

Bovenop de vrijstelling tot het betalen van een variabele retributie voor alle drinkwaterleidingen, die voortvloeit uit de specifieke situatie waarin deze dienst zich bevindt, worden ook bepaalde leidingen van de andere nutssectoren vrijgesteld van de variabele retributie, namelijk “verdeelleidingen”. Tevens worden deze verdeelleidingen gedefinieerd als de leidingen die de mensen rechtstreeks toegang verschaffen tot de basisnutsvoorzieningen als telecom, elektriciteit, gas, en dergelijke meer. De vrijstelling van de verdeelleidingen vloeit voort uit de bezorgdheid om de kostprijs van de basisnuts-

voorzieningen voor de private consument niet te verhogen.

HOOFDSTUK XI

Dienst met
Afzonderlijk Beheer Vloot

De interne verzelfstandiging die gestart is met de oprichting van de DAB Loodswezen wordt doorgetrokken voor de afdeling Vloot met de bedoeling de dienstverlening aan de scheepvaart in de maritieme toegang te optimaliseren. De decretale grondslag voor de oprichting van de DAB Vloot wordt aldus in het programmadecreet ingeschreven.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

HOOFDSTUK IX

Energie

Artikel 27

Artikel 27 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Artikel 28

Amendement nr. 7 voorgesteld door de heren Robert Voorhamme, Johan Malcorps en Koen Helsen (*Parl. St.* VI. Parl. 2002-2003, nr. 1438/5) strekt ertoe in § 2, eerste lid, 6°, 7°, 8° en 9° te vervangen door wat volgt : “6° 0,0375 op 31 maart 2008 ; 7° 0,045 op 31 maart 2009 ; 8° 0,0525 op 31 maart 2010 ; 9° 0,060 op 31 maart 2011 ;”.

Het amendement wordt ter zitting ingediend en rondgedeeld aan de leden.

De heer Eddy Schuermans is van oordeel dat het amendement de doelstellingen vanaf 2006 optrekt in vergelijking met de oorspronkelijke tekst in het programmadecreet, in afwijking van wat in de beleidsbrief Energie werd gesteld. Hij vindt het eigenaardig dat de meerderheidsfracties in één beweging enerzijds poneren dat ze de doelstellingen die de producenten vandaag niet kunnen realise-

ren, niet zullen sanctioneren omdat men begrip heeft voor de situatie van de producenten, en anderzijds zonder enig perspectief poneren dat de doelstellingen tegelijk worden opgetrokken. Het lid vindt dit geen verstandige optie ; hij suggereert om af te wachten hoe de markt evolueert.

De heer Robert Voorhamme repliceert dat men zich pragmatisch aanpast aan de realiteit van vandaag, maar hij wenst deze trend niet door te trekken, dit zou een verkeerd signaal zijn. Er zijn vandaag problemen bij de invoering maar het lid maakt zich sterk dat die problemen zich in de toekomst veel minder zullen stellen. Hij is van oordeel dat de doelstellingen niet mogen losgelaten worden. Dat is het signaal dat men wenst te geven aan degenen die wens te investeren in deze vormen van energie.

De heer Eddy Schuermans antwoordt dat het al een opgave is om de doelstellingen die nu niet gehaald worden, te handhaven. Maar nu tussentijds de sancties niet doorvoeren en tegelijkertijd zonder enige onderbouw stellen dat men de doelstellingen vanaf 2006 zal verscherpen, is ongeloofwaardig.

De heer Eloi Glorieux verklaart dat de doelstellingen van de Europese Commissie nog hoger liggen. Hij erkent absoluut het gegeven dat men vandaag de doelstellingen niet haalt. Daar zijn redenen voor en die moeten weggenomen worden. De oorzaken zijn onder meer te wijten aan het feit dat de administratie de aanvragen niet snel genoeg kan behandelen. Daar moet iets aan gebeuren. Verder is er onvoldoende ruimte in Vlaanderen om binnen de kruitlijnen windenergie uit te bouwen. Het lid herhaalt zijn pleidooi om landbouwgronden in aanmerking te nemen. De marktpenetratie ligt ver achter op wat werkelijk technisch haalbaar is. Vandaar dat de einddoelstellingen moeten opgekrikt worden omdat de doelstellingen op langere termijn wel haalbaar zijn. Hij stelt vast dat een aantal energiemaatschappijen bewust aanvragen indienen in natuurdomeinen en aanverwanten omdat ze weten dat deze aanvragen geweigerd worden. Hij heeft sterk de indruk dat een aantal CD&V-burgemeesters bewust energieparken boycotten.

De heer Eddy Schuermans repliceert dat hij niet wenst dat de doelstellingen teruggeschoefd worden, maar erkennen dat er problemen zijn om administratief en technisch de doelstellingen te halen en dat koppelen met het optrekken van de doelstellingen, is onlogisch. Nu organiseert men de vlucht vooruit. Bij amendement wordt de hele filosofie van de beleidsbrief uitgehold.

De heer Jan Verfaillie verklaart dat hij wil meewerken aan het realiseren van windenergie maar hij benadrukt dat vooral de provincie West-Vlaanderen, en in het bijzonder de kust, daarmee wordt geconfronteerd. Als alternatief zou kunnen geopteerd worden om windmolens in natuurgebieden in te planten.

De heer Eloi Glorieux repliceert dat volgens het Windplan Vlaanderen maar 50% van het windpotentieel zich in West-Vlaanderen bevindt. Het meest rendabele windpark in Vlaanderen bevindt zich overigens in Eeklo (in Oost-Vlaanderen). Hij kant zich tegen de perceptie dat gans West-Vlaanderen zou volgebouwd worden met windmolens.

De heer Ludwig Caluwé verklaart dat zijn gemeente zo dicht mogelijk bij de Oosterschelde windmolens wou inplanten maar dit werd niet toegelaten.

De heer Eddy Schuermans herhaalt nogmaals dat hij niet begrijpt dat men nu bij een amendement afstapt van een beleidsfilosofie die de minister een aantal jaren verkondigd heeft in zijn beleidsbrieven Energie.

De heer Robert Voorhamme verantwoordt dat er zich vandaag een aantal praktische problemen stellen die niet zozeer van technische aard maar hoofdzakelijk van administratieve aard zijn en die de vertraging verklaren. Daarvoor zijn we zelf verantwoordelijk. De meerderheidsfracties doen hiermee een billijkheidsoperatie door de producenten niet te straffen omdat zij daarvoor niet verantwoordelijk zijn. Maar de technische evolutie maakt dat als de drempels die er nu zijn, opgeheven worden, er wel veel meer haalbaar is.

De heer Eddy Schuermans vraagt wat er concreet gewijzigd is tussen het tijdstip van opmaken van de beleidsbrief en het nu substantieel wijzigen van de doelstellingen bij amendement. Uit de toelichting bij dit amendement kan men dat niet opmaken.

De heer Robert Voorhamme benadrukt dat als de huidige administratieve moeilijkheden opgelost geraken, de betrokken industrie perfect onderschrijft dat deze nieuwe doelstellingen haalbaar zijn.

De minister begrijpt dat men het eens is dat de doelstellingen op korte termijn verlaagd worden omdat men niet wil intreden in een boetesysteem waaraan de producenten geen schuld treft.

Wat de verhoging van 5 naar 6% betreft, schetst de minister dat er zeer veel dossiers in de administratieve molen zitten die in principe zouden kunnen

gerealiseerd worden. Die dossiers botsen echter op administratieve procedures die veel té lang duren, een aantal dossiers botsen op administratieve njets die eigenlijk geen njets kunnen zijn.

Daarnaast is er de discussie rond de uitbreiding van het areaal voor de windmolens. Als men beide problemen zou oplossen, staat men al zeer ver.

De minister maak zich sterk dat de doelstellingen wel kunnen gerealiseerd worden : al wat offshore gepland is, heeft zich telkens vastgereden. Het is zijn overtuiging dat men zeer ver uit de kustlijn moet gaan om een inplanting van een groot park te realiseren om kostenbesparend te werken. Op deze wijze zal het maatschappelijk protest verdwijnen omdat de visuele hinder vermindert. De minister constateert op federaal vlak een doorbraak : de verbinding tussen het park en de kust blijkt zeer duur te zijn. De federale visie is dat deze kost ten laste valt van het algemeen net vergelijkbaar met de situatie op het land.

Het amendement wordt met 8 stemmen bij 1 onthouding tegen 3 aangenomen.

Het geamendeerde artikel wordt met 8 stemmen bij 1 onthouding tegen 3 aangenomen.

Artikel 29

Artikel 29 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

HOOFDSTUK X

Domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, zeewering en de dijken

Artikel 30

Artikel 30 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

HOOFDSTUK XI

Dienst met Afzonderlijk Beheer Vloot

Artikelen 31 tot en met 34

De artikelen 31 tot en met 34 worden zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

HOOFDSTUK XVIII

Slotbepalingen

Artikel 60

Artikel 60 wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

De verslaggever,

Eloi
GLORIEUX

De voorzitter,

Wivina
DEMEESTER-DE MEYER
